

der i høiere Grad ville være udfatte for, at Capitalen vil blive dem op sagt, isald Prisen paa Landeindomme er gaaet ned, thi efter Paragræphens Ordlydende saavel som efter Fleertallets og Mindretallets Forslag skulle Capitalerne være opsigelige, saasnart de nærværende Fæstere og Enker ere døde. Er der nu ikke afbetalt Noget paa Kjøbesummen, ere Arvingerne langt snarere udfatte for en Op sigelse, end de vilde være det, naar en Deel af Kjøbesummen var amortiseret, og i samme Grad, som en større Deel er amortiseret, desto fastere vilde Arvingerne sidde paa Stederne, desto lettere vilde de Byrder blive, som de nu ville faae at svare, thi de have da en ringe Kjøbesum at forrente, medens forhoiede Afgifter for dem indtræde. Ligesom jeg derfor troer, at det er i Statens Interesse, og at det, langt fra at være unødvendigt, tværtimod er nødvendigt at indføre en lempelig Amortisation — og at vort Forslag gaaer ud paa en lempelig Amortisation, troer jeg, at de fleste ere villige til at tilstaae — saaledes troer jeg ogsaa, at det er i Bøndefamiliernes velforstaaede Interesse, at man følger vort Forslag. Men, siger man: det vil ikke være nødvendigt, thi efter vor Bøndes Charakter vil han, naar han har Evne, gjerne afbetale paa Kjøbesummen, og § 7 aabner ham jo Udgang dertil (Sa). Ja, den stræbsomme, den redelige, den paa sin Familjes Belysere betænktsomme Bønde vil gjøre det; men der gives i Bøndestanden, som i alle andre Stænder, braadne Kar; der gives Charakterer, for hvilke en Tvang ligesaa godt er nødvendig, som dette er Tilfældet i alle andre Stænder. Hvad er altsaa Forslagets Hensigt? Det er ikke at tvinge Den, som ellers vilde gjøre Noget, til at gjøre dette — thi enten han betaler det som Amortisation, eller han gjør Afdrag, kommer ud paa Gælden — men Forslagets Hensigt er at tvinge Den, som ikke vilde gjøre det, til at gjøre hvad der er Pligt mod ham selv, mod hans Familie, mod Staten, og jeg gjentager det, jeg er overbevist om, at der, ligesaa vel og ligesaa hyppigt i Bøndestanden som i enhver anden Stand, findes Individier, for hvilke en tvingende Regel er nødvendig, om der ogsaa, hvad jeg gjerne indrømmer, i denne Stand findes mange In-

dividier, som af sig selv villigt og freidigt vilde gjøre, hvad de skyldte sig selv og deres Familie. Jeg kan derfor virkelig ikke komme bort fra, hvad jeg i Begyndelsen sagde, at jeg med al Agtelse for den Side, hvorfra den Paastand er kommen, ikke kan Andet end antage, at det er noget overilet at mene, at en saadan Amortisation ikke skulde være nødvendig, ikke skulde være tilraadelig, saavel med Hensyn til Statens, som med Hensyn til Bøndestandens Interesse.

Andresen: Det Foredrag, som den sidste aerede Taler nylig holdt, kan jeg vel tiltræde i nogle enkelte Punkter, men ikke i dets Heelhed. Jeg kan ikke være af den Anskuelse, at en Amortisation af Kjøbesummen er et nødvendigt Tvangsmiddel for Bøndestanden. Vel er det sandt, som han sagde, at der findes saavel blandt denne Stand som blandt alle andre braadne Kar; det vil jeg give ham Ret i, men det er kun Undtagelser; jeg tør paastaade i Bøndestandens Navn, at, naar han kan paa vise mig eet Exempel i den Retning, saa skal jeg vise ham maaffee 10, 20, 30 lige stik imod. Og det er Tilfældet, at, naar Amortisationen skal være tilstede, saa vil den berøve Bønden den Leilighed, han har til at kunne forbedre sit Sted, idet han er tvungen til at udbetale Capitalen, og jeg er forvisset om, at, naar Fleertallets Forslag gaaer igjennem ved det Gods, jeg har den Ære at repræsentere, saa vil Staten maaffee om meget kort Tid, og muligen endogsaa i dette Finantsaar, see en Forskiel paa Indbetalinger efter det Forslag, som nu foreligger, og efter den tidligere Resolution af 1846, thi jeg er overbevist om, at en langt betydeligere Capital skal indkomme, end der nu for Tiden kan indkomme efter denne Resolution, saa at jeg paa det Bestemteste maa tilbagevise den Paastand om Amortisationen. Jeg maa derimod endnu engang, da jeg har Ordet, anbefale det Forslag som er stillet af Rigsdagsmanden for Sorø og Svendborg, thi det er ganske vist, at, naar en Bønde tager en Gaard til Selveindom, saa vil det medføre Fordeel for ham, hvis det maatte gaae igjennem, og det glæder mig, at Regjeringen har understøttet det, og jeg vil tiltræde at bruge denne Leilighed,